

להציל את ענף החלב

דפנה קורן - מושב כנף
מתוך הפייסבוק - מצילים את ענף החלב בישראל 18.7.2011

הקרטל יכול להימשך, המחלבות ורשתות השיווק ימשיכו להרוויח והציבור ימשיך לשלם ביוקר. הרי מי יבא את החלב ומוצריו? אותן מחלבות ורשתות שיווק שהעלו מלכתחילה את המחירים ומרוויחות מכך גם כעת. בעיניי, הפתרון הנכון הוא להחזיר את הפיקוח הממשלתי על מחירי מוצרי החלב ולא לעסוק בהורדת ידיים מיותרת, שאינה מביאה לשום מקום, למעט פופוליזם על גבנו, עובדי האדמה ומתיישבי שוליה של המדינה.

ישנה נוסחה פשוטה להוזלת ייצור החלב בישראל, אשר מיושמת שנים רבות באירופה והיא סבסוד החקלאים. רפתיני אירופה מקבלים מהמדינה 20% מהכנסתם ובכך מוזל מחיר החלב בעבור הצרכנים. בישראל מעולם לא קיבלנו סבסוד, ההפך הוא הנכון, הממשלה רק מערימה עלינו קשיים, אך אני לא מבקשת תמיכה. למרות הכול, ענף החלב בישראל הוא מקור גאוה בין-לאומי בהישגיו ובפיתוחו, באיכותו ובתרומתו ליישוב הפריפריה. האם חיי אזרחי הפריפריה בשוויץ ובהולנד עדיפים על פני תושבי הפריפריה בגליל, בגולן ובנגב? בניגוד לממשלת ישראל, מדינות אירופה מעודדות את הרפתנים תושבי הספר לשמור על שטחי המדינה ולהחזיק שטחי מרעה רחבים באמצעות תשלום, דואגת לרווחתם ומבטיחה כי רוב המצרכים במרכולי המדינה יהיו מבוססים על ייצור מקומי. ייצור מקומי של מוצרי מזון מאפשר עצמאות כלכלית וחברתית, ובצורה הפשוטה ביותר פירושו ביטחון - הידיעה כי מחר יהיה חלב בסופר טמונה בתפיסה הזאת. בישראל, אין מדיניות ממשלתית המבוססת על תכנון לטווח ארוך האופייני כל כך בענף החלב. הרפת מתוכננת היטב לעתיד, אני יכולה לדעת בוודאות כמה חלב יניבו פרותיי ביולי 2015, אני גם יודעת בדיוק מה שוויו של ליטר חלב מאחר והמחירים מפוקחים. בהתנהלות מנהיגיו הלא מתוכננת לטווח ארוך, ובפעולותיהם הפזיזות וחסרות האחריות, מי מבטיח כי יהיה חלב איכותי בשנת 2015 במרכולים? או אם יהיה חלב בכלל?

אם לומר את האמת, בעיניי הקוטג' הוא רק מיקרו של בעיה גדולה ועמוקה יותר בישראל. מאחר וכבר אנו שומעים על ייקור הקפה ושאר מוצרי יבוא. הזיכרון של מנהיגיו קצר וסובייקטיבי, בכל ההיבטים. אזרח פריפריה נשלח לבסס את מעמדה הכלכלי והחברתי של המדינה, מחד ומאידך נשכח, כי הרי רחוק מהעין הוא גם רחוק מהלב. מה עליי לספר לבנותיי? איזה מסר עליי להעביר הלאה לדור הבא? כי התיישבות חשובה, וציונות הכרחית? כי עליהן להגשים את הציונות, להמשיך ולשמור על שטחים פתוחים בישראל, ולהיות מסורות למדינה, לשרת בצבא ולצאת למשימות שמסכנות אותן? מי מבטיח לי שידאגו להן? מי ידאג לדור הבא בפריפריה, מי יחזיר את החיילים הביתה? ■

ההחלטה לעבור לגור ברמת הגולן בשנת 1986 לאחר סיום שירותי הצבאי, נבעה מתוך שליחות אישית ורצון לגור בפריפריה. הקמת רפת במושב כנף בדרום רמת הגולן, ואני עובדת בה כבר 20 שנה. לא אשכח מעולם את המראה הבתולי והסוריאליסטי של הפרות היורדות מהמשאית למשכנן החדש. מאותו יום ואילך אני חולבת 40 פרות שלוש פעמים ביום.

בעיניי, זאת התגשמות הציונות, להביא למקום שומם ולא מיושב חיים, מקור פרנסה וביטחון. לצד בניית הקהילה בכנף. הרפת מסמלת ומחנכת לאהבת הזולת, אכפתיות כלפי הסביבה ובעלי החיים. העשייה ברפת וייצור החלב מעניק ביטחון כלכלי והמשכיות, תחושת שייכות ובר-קיימא, לי ברור בכל חליבה כי החלב האיכותי הוא בעבור כולם ותורם לבריאות כולם. זה אולי ישמע קלישאה, אבל כשאני חולבת חלב, בארבע לפנות בוקר, אני מדמיינת את הילד בתל אביב ששותה אותו ותורם לבריאותו וחיזוק עצמותיו. העבודה היא קשה וסיזיפית, הן בחלק הפיזי שלה והן בהשקעה העצומה בשיפור איכות החלב, בריאות הפרות ורווחתן. יחד עם זאת זו עבודה מלאה בסיפוק, יצירה ועשייה, ואני עושה זאת מבחירה ובגאווה.

אני אדם אופטימי מטבעי, אך השמים הכחולים שנהגתי לראות מדי בוקר ברפת, התמלאו בעננה שחורה כשראש הממשלה אמר כי יתחיל לייבא חלב מאירופה. יבוא חלב פירושו סגירת ענף הרפת. הייבוא יפגע בצורה חדה וקשה באלפי מתפרנסים מענף החלב, בנו הרפתנים ובחברינו לעשייה: מובילי החלב, המזרעים, הווטרינרים, החוקרים, יצרני המזון של הבקר, עובדי חברות הפיתוח והשכלול בענף הרפת ועוד. ולשם מה? האם יוזל הקוטג'? לא בטוח.

דפנה קורן ברפת במושב כנף בגולן